

পৌরাণিক ও সাম্প্রতিক ভারতের যোগসূত্র

বইতরণি

সুমন মজুমদার

ভাৰতের এ যাবৎকালের থপম পাঁচটি দেৱা বিক্রিত উপন্যাসের মধ্যে-'দ্বাৰোজ্বাল লাইন' অন্যতম একটি। এই তথ্য বৰ্তমান আলোচকের বাক্তিগত অভিযন্তিনয়, বৰং এক বিশ্বাত মাগারিনের সৰীকৰণ ফলফল। ভাৰতে এমোবৎকালে যে সমস্ত ভাৰতীয় লেখক, ইংৰাজি ভাষার মধ্যে লিখে ভাদেৱ নিধৰণ ভাবনা হৃলে ধৰেছে, ভাদেৱ মধ্যে অধিন সাংহি অন্যতম। তাৰ এ পৰ্যন্ত থকাশিত তিনটি বই—'দ্বাৰোজ্বাল লাইন', 'চাণকা'জ চ্যাট', 'দ্বাৰুক্ষা কী'—সৰকঠি ভাৰতীয় পাঠকেৰ অবশ্যাপাত্ত তালিকায় উঠে এসেছে এমন এক তীৰ খিপতে যা, ভাৰতীয় প্ৰকাশন জগতে ইদনিকালে বেশ বিৱৰণ এবনকী, অনেকেই আলোচনা কৰা শুল কৰেছেন যে, ৱাস্কিন বড় থেকে অমিতাভ ঘোৰ— ইংৰাজি ভাষায় ভাৰতীয় লেখকদেৱ তালিকা ও জনপ্ৰিয়তাৰ লিস্ট যোখানে বেশ লগ্না, বেধানে কীভাৱে এতো ছুল্ল অধিন সাংহি চুকে পড়লেন ভাৰতীয় পাঠকদেৱ বইয়েৰ ক্ষাকে? অধিনেৰ বই পড়তে পড়তে উভৰটা অনায়াসে মাথায় খেলে যায়। ভাৰতীয় ঝীৰনে দৈনন্দিন কথাপোকখনে আমৰা যে ইংৰাজি অহৰহ ব্যবহাৰ কৰি, সেই ভাৰতীয়-ইংৰাজিৰ এক সহজ ও সাবলীল ব্যবহাৰ অধিনেৰ এই উপায়েৰ অন্যতম কাৰণ।

আজকৰে ভাৰতীয় শহৰে যুব সমাজ, যুব মূলত ইংৰাজিতেই কথা বলেন, বিভিন্ন নব নব সেষ্টোৱে, মাল্টিমাইশানালে কৰ্মসূত এই সব মানুষেৱা যে ইংৰাজিতে কথা বলেন, তা

একেবাৱেই আমেৰিকান-ইংলিশ কিংবা ব্ৰিটিশ-ইংলিশ যয়। এখনও অস্তৰাতিক ভাষাবিদদেৱ বৌক্তি না-পেছেও ভাৰতীয়-ইংলিশ তাৰ নিজস্ব ধাৰায় বৰ্তমান। অধিন যে ভষায় তাৰ গলাকে এগিয়ে নিয়ে চলেন, সেটা এতো চেনা এক ইংৰাজি যে, সেটা গড়তে গিরে এক্ষণৱত কোনও অববাহিত-

কৌশলে চেতন ভগত-এৱ বই পৌছে যায় প্ৰজন্ম-ইংলিশ যয়। এখনও অস্তৰাতিক ভাষাবিদদেৱ বৌক্তি না-পেছেও ভাৰতীয়-ইংলিশ তাৰ নিজস্ব ধাৰায় বৰ্তমান। অধিন যে ভষায় তাৰ গলাকে এগিয়ে নিয়ে চলেন, সেটা এতো চেনা এক ইংৰাজি যে, সেটা গড়তে গিরে এক্ষণৱত কোনও অববাহিত-

অধিনেৰ ভাষা অধুনা মুক্তই-এ। ইকলমিকে আতক ইওয়াৰ পৰ ইংলেজ স্কুল অথবা মানেজমেন্ট থেকে এমবিএ কৰেছে।

১৯৯৩ সালে তিনি যোগ দেন তাৰ পালিবাৰিক ব্যবসায়। কিন্তু লিঙ্গেৰ ভিতৰে স্থানিয়ে থাকা এক লেখক তাৰ ব্যবসাৰ ফাঁকে ঢেনে আলে কলম ধৰাতে। ২০০৬ সালে তিনি তাৰ প্ৰথম উপন্যাস 'দ্বাৰোজ্বাল লাইন' লেখা শুৰু কৰেন। ২০০৮ সালে প্ৰকাশ পায় এই উপন্যাস। ভাৰপৱ থেকেই পাৰিবাৰিক ব্যবসা চালালৈ ছড়াও তাৰ নামেৰ পাশে লেখক হিসাবেও আৱেক লাইন যোগ হয় তাৰ বই 'দ্বাৰোজ্বাল লাইন' একটি অভিজ্ঞ অনন্তিৰ বই হিসাবে কৱেছে। সঙ্গে তিনিও একধা বজাই বাছলো, তিনি আৱে লিঙ্গেক পাৰিবাৰিক ব্যবসাৰ সীমাবদ্ধ রাখেননি।

তাৰ দিতীয় বই দিয়ে তিনি অসমুদ্রহিমাচল-কে একবৰুকম আভিজ্ঞেই তুলেছেন বলা চলে। দিতীয় বই 'চাণকা'জ চ্যাট' ২০১১ সালে প্ৰকাশ পাৰিবাৰ মুক্তায়েৰ মধ্যে প্ৰায় সমস্ত কথি শ্ৰেষ্ঠ হয়ে যায় ও বেস্ট সেলায়েৰ তকমা পাই। বইটি ইন্ডিয়া টুডে-ৱ তথ্যপুস্তক সৰীকৰণ একেবাৱে একনম্বৰে

উঠে আসে। এই উপন্যাসেৰ মধ্যে দিয়ে তক্ষিম তুলে ধৰেন এক এমন ভাৰতীয় বাঙ্গিছতে, যাৰ সমাজতত্ত্ব ও অধৰণীতিৰ চৰা মিথ আকাৰে ঘূৰে বেড়ায় আমাৰেৰ আশেপাশে এখনও। তিনি চাপকা। অধিনেৰ উপন্যাসে চাপকা শুধু কাৰ একজন তাপ্তিক পুৰুষই নহ, তিনি একজন মালুম বটে, যিনি নিবেৱ বাবাৰ হতাক প্রতিশোধ নেওৱাৰ জন্মই রাজনীতিতে অবেশ কৰেন এতিহাসিক পটভূমিকাহ তাৰ চৰিজ চাপকা হয়ে উঠে এক বিহুত ভাৰতীয়। চাপকা কিৰে আসেন আজকৰে হেক্ষাপটে প্ৰস্থাচৰণ মিশ হয়ে, যিনি এক ব্ৰাহ্মণ শিশুক আৱ চৰশুণ সেখানে এক ফুটপাতেৰ ঘোয়ে, যে কলমই প্ৰাৰম্ভী হয়ে উঠে। এ-হেল বৰ্তমান চাপকাৰ অথবা প্ৰস্থাচৰণ মিশ তাৰ সাধকনীতিতে জন্মে এগিয়ে লিয়ে চলেন সেই মোড়িকে, ক্লাশ বিজয়েৰ উদ্দেশ্যে।

অধিন তাৰ তৃতীয় উপন্যাস 'দ্বাৰুক্ষা কী' শুৰু কৰেছেন একটু অনাভাৱে। এখানে এক বৰু তাৰ অপৰ বৰুৰ মুক্তায়েৰ তদৰ্শটিনে ঢেক্টা চাপান। আৱ তলৈৱ তিনি জড়িয়ে পড়েন মুক্তায়েৰে। ইতোৱ মুলে থেকে যায় এক সাইকেলগাথ, যে নিখিকে কলি অবতাৰ ভাৱে। পুৱাগেৰ সূত্ৰ সাম্প্রতিকে এসে বেশে অধিনেৰ এই পুৱাগেৰ সঙ্গে আজকৰে চৰিত্বদেৱ নিশিহে দেওয়াৰ কৌশল এক কথায় দৰিদ্ৰ। তাৰ চেথে

বাৰবাৰ পৌৱাগিক চৰিত্বেৰা এসে হাজিৰ হয় সেময়েৰ অবৱাৰে, অথবা অচ্যুতাৰে ভেবে সেৰ্বজ্ঞ হৰত অধিনেৰ তাৰ চৰিত্বদেৱ মধ্যে খুঁজে পান কোনও এক পাচিনভাৱে যা আসলে তাৰ লেখনী, দৃষ্টিভঙ্গি ও সাহিত্যেৰ আসল সম্পদ যোহেৰ ভাৰতীয় হিন্দু বলায় আমৰা এই পৌৱাগিক চৰিত্বগুলিৰ সঙ্গে সমাজিক সুৰেই ভীষণভাৱে পৱিত্ৰি, তাই বৰ্তমান দৃষ্টিকোণে এই চৰিত্বদেৱ রেফাৰেন্স-এ দিয়ে আসা পাঠককে বিস্ময়েৰে মুক্ত কৰে।